

Spis treści

WSTĘP	7
1. SPÓR O KSZTAŁT NOWEGO PAŃSTWA	9
1.1. Czas wolności znów nam dany	11
Antoni Słonimski, <i>Niepodległość</i>	11
1.2. Szklane domy	12
Stefan Żeromski, <i>Przedwiośnie</i>	12
Ćwiczenia językowe. Symbol	16
Ćwiczenia ortograficzne. Pisownia wielką i małą literą	16
1.3. Zebranie komunistów	18
Ćwiczenia ortograficzne. Przytaczanie cudzych słów	21
1.4. Kłótnia z Gajowcem	22
1.5. Manifestacja	25
Tworzenie tekstu pisanego. Przemówienie	26
1.6. Przeszłość i terażniejszość. Mój wpływ na świat	28
Poradnik językowy. Kłopotliwe rodzaje i przypadki	28
2. PRACA, SUKCES... KARIERA	29
2.1. Kariera dziennikarska?	31
Zofia Nałkowska, <i>Granica</i>	31
2.2. Kariera polityczna?	36
2.3. Szczęście rodzinne?	40
Poradnik językowy. Pisanie i odczytywanie dat	42
Ćwiczenia ortograficzne. Końcówki <i>-ą, -om</i> w rzeczownikach	43
2.4. Przeszłość i terażniejszość. Wywiad z Ewą Ewart	44
Wywiad Anny Jancewicz z Ewą Ewart	45
Tworzenie tekstu pisanego. Wywiad	49
3. ZACHWYT WOLNOŚCIĄ I ŻYCIEM	51
Kazimierz Wierzyński, <i>Zielono mam w głowie</i>	53
3.1. Chwilo trwaj, jesteś piękna!	54
Leopold Staff, <i>Wysokie drzewa</i>	54
Julian Tuwim, <i>Colloquium niedzielne na ulicy</i>	56
Ćwiczenia ortograficzne. Pisownia wyrazów z <i>ó</i> i <i>u</i>	57

3.2. Przeszłość i terażniejszość. My, pokolenie wolności	58
Małgorzata Hillar, <i>My z drugiej połowy XX wieku</i>	58
Ćwiczenia językowe. Związki frazeologiczne	59
Formy wypowiedzi – charakterystyka	60
4. AWANGARDA, CZYLI BUNT WOBEC TRADYCJI	61
4.1. Zniewolenie formą. Nowy kształt wypowiedzi	63
Witold Gombrowicz, <i>Ferdynand</i>	63
Julian Przyboś, <i>Lipiec</i>	67
4. 2. Przeszłość i terażniejszość. W galerii sztuki awangardowej	68
Formy wypowiedzi. Prezentacja multimedialna	71
Rzeczownik typu <i>muzeum, liceum, technikum</i>	72
5. WOJNA I OKUPACJA	73
5.1. Obrazy krzyczą...	75
5.2. Obrońcy Westerplatte	76
Ewelina Pestka, <i>Westerplatte</i>	76
5.3. Ocalmy pamięć o ofiarach Katynia	81
Tworzenie tekstu pisanego. Recenzja	84
5.4. Pokolenie Kolumbów	84
Krzysztof Kamil Baczyński, <i>Byłes jak wielkie, stare drzewo...</i>	85
5.5. Przeszłość i terażniejszość. Hołd powstańcom	86
Hubert Dobaczewski, <i>Godzina W</i>	87
Poradnik językowy. Kłopotliwe rzeczowniki	88
Kłopotliwe przedrostki: s- czy z-	89
6. HOLOKAUST	91
6.1. Człowiek człowiekowi zgotował ten los	93
Tadeusz Borowski, <i>Proszę państwa do gazu</i>	94
Zofia Nałkowska, <i>Medaliony</i>	97
6.2. Kto ratuje jedno życie, ratuje cały świat	102
Marcin Jakimowicz, <i>Słońce pełen życia</i>	103
Ćwiczenia językowe. Funkcje wypowiedzi	108
6.3. Przeszłość i terażniejszość. Współczesny holokaust	109
Wojciech Tochman, <i>Jakbyś kamień jadła</i>	111
Ćwiczenia ortograficzne. Pisownia wyrazów z rz i ż niewymiennym	114

7. ŚWIAT PO ZAGŁADZIE	117
7.1. Zwątpienie	119
Leopold Staff, <i>Człowiek</i>	119
7.2. W poszukiwaniu utraconych wartości	120
Tadeusz Różewicz, <i>Ocalony</i>	120
7.3. Wszystko może się znowu wydarzyć?	122
Kazimierz Wierzyński, <i>Dialog przy fajce</i>	122
7.4. Herosi i zbrodniarze	122
Andrzej Szczypiorski, <i>O Kazimierzu Moczarskim</i>	123
Kazimierz Moczarski, <i>Rozmowy z katem</i>	127
7.5. Przeszłość i teraźniejszość. Wobec współczesnych zbrodniarzy wojennych	130
„Gazeta Wyborcza”, <i>Ratko Mładić wydany do Hagi</i>	131
Tworzenie tekstu pisanego. Formy wypowiedzi. Życiorys i podanie	132
Ćwiczenia ortograficzne. Pisownia z <i>h</i> i <i>ch</i>	135
Trudne nazwy miejscowe	135
8. GŁOS MŁODEGO POKOLENIA	137
8.1. Przeszłość i teraźniejszość. Spór pokoleniowy na temat granic wolności	139
Stawomir Mrożek, <i>Tango</i>	140
8.2. Muzyka manifestem młodego pokolenia	144
Robert Gawliński, <i>O sobie samym</i>	144
Tallib, <i>Każdy moment</i>	145
Fokus, <i>Wszystko będzie dobrze</i>	146
Paktofonika, <i>Chwile ulotne</i>	147
Łona, <i>Rozmowa z Bogiem</i>	149
Łona i Webber, <i>Nie pytaj nas</i>	150
Zipera, <i>Patriota</i>	151
8.3. Nie godzę się na taki świat, czyli proza młodego pokolenia	153
Marta Dzido, <i>Małż</i>	154
Ćwiczenia ortograficzne. Pisownia partykuty <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	159
Poradnik językowy. <i>Cofać się do tyłu</i> , czyli masło maślane	161
Tworzenie tekstu pisanego. Notatka	162

9. POEZJA O RZECZACH ZWYKŁYCH, CZYLI NAJWAŻNIEJSZYCH	163
9.1. Żyj uważnie	165
Wisława Szymborska, <i>Nic dwa razy</i>	165
Magdalena Czaplińska, <i>Na dłoni</i>	166
9.2. Kochaj	167
Jan Twardowski, <i>Spieszmy się</i>	167
9.3. Bądź wierny zasadom	168
Zbigniew Herbert, <i>Przesłanie Pana Cogito</i>	169
9.4. Żyj blisko natury	171
Jan Twardowski, <i>Mrówko ważko biedronko</i>	171
Zbigniew Herbert, <i>Pan od przyrody</i>	172
9.5. Pomyśl o drugim człowieku	174
Edward Stachura, <i>Człowiek człowiekowi</i>	174
Tadeusz Różewicz, <i>List do ludożerców</i>	175
Tworzenie tekstu pisanego. Rozprawka	176
Ćwiczenia językowe. Związki frazeologiczne	177
Ćwiczenia ortograficzne. Pisownia tytułów	177
Poradnik językowy. Błędy językowe	178
9.6. Przepis na życie	179
Max Ehrmann, <i>Dezyderata</i>	179
Bibliografia	180
Indeks osobowy	184
Indeks pojęć	186

Objaśnienia piktogramów

definicja

ciekawostka

pytania i ćwiczenia